

Posudek vedoucí diplomové práce

Název diplomové práce: Chronická mentální anorexie a prevence relapsu její akutní fáze

Autorka diplomové práce: **Bc. Dominika Chudačiková**

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D

Hodnocená diplomová práce se věnuje úzkému tématu, identifikaci rizikových faktorů relapsu poruch příjmu potravy (konkrétně mentální anorexie) a v aplikované rovině práce pak identifikování klíčových témat prevence akutní fáze tohoto onemocnění. Autorka práce vychází z premisy, že nápadné jídelní návyky, stálá kontrola myšlení a chování i poruchy vnímání vlastního těla mohou být sledovány i u pacientek, které prošly odbornou léčbou. Dlouhodobá stresová zátěž, spolu s rizikovou osobnostní strukturou, poté může znovu vyústit v akutní fázi mentální anorexie. Cíle práce jsou představeny hned v úvodu, jsou prezentovány srozumitelně, realisticky, čtenář je od začátku doprovázen jasnou trajektorií práce. Téma práce je aktuální, přínosné a z hlediska profese psychologa představuje odbornou výzvu, z hlediska empirického zájmu se jedná o téma velmi originální.

Teoretická pasáž představuje velmi kvalitní teoretický přehled. Studentka nejprve definuje základní terminologický aparát poruch příjmu potravy. Ačkoliv je rozsahem spíše úspornější, oceňuji přehlednost (viz např. použití tabulky, s. 9) a přesnost, z okruhu poruch příjmu potravy akcentuje mentální anorexii, její diagnostická kritéria i projevy. Zvláště bych chtěla vyzdvihnout kapitolu 3 pojednávající o symptomech mentální anorexie. Tato kapitola dokazuje silný zájem autorky o téma, ale i její schopnost analytického a komparativního zpracování bibliografických materiálů. Celkově je čtenář poslopně seznámen s relevantními subtematy i širším kontextem tohoto onemocnění, teoretické koncepty pak uzavírá tematizace relapsu mentální anorexie a jeho prevence, čímž autorka již plynule přechází k představení empirické části. Teoretická část dobře koresponduje a komunikuje s empirickou částí. Nepostrádám zde žádné významné téma. Z hlediska použití bibliografických zdrojů se jedná o práci, která pracuje s rozsáhlým rejstříkem zdrojů, zahraniční publikace jsou zastoupeny ve vysokém podílu.

V metodologické pasáži studentka prokázala, že má v oblasti stanovování výzkumných cílů, ale i prostředků (volba metod sběru dat) dobré vědomostní zázemí. Autorka popisuje detailně postup sběru dat, etické konsekvence i odůvodnění cílové skupiny, včetně kritérií pro zařazení do výzkumného vzorku.

Cíle, které si autorka klade, jsou jednoznačně vyjádřeny a je k nim v textu postupně směřováno. Výzkumné otázky jsou zformulované přiléhavě, jejich konstrukce je opřena o hlavní oblasti, kde autorka cílí na detekci možné senzitivní oblasti pro riziko relapsu mentální anorexie (jídelní chování, vztah k tělu, další rizikové oblasti). Pozitivně hodnotím kombinovaně postavený výzkumný design, kdy autorka nejprve sestavila nestandardizovaný dotazník mapující retrospektivně subjektivní přesvědčení a chování respondentek s minulou zkušeností s mentální anorexií (on-line forma, 48 respondentů). Na základě vyhodnocení dotazníků (deskriptivní statistická analýza), po rozdělení výzkumného vzorku (5 skupin) a po získání informovaného souhlasu realizovala posléze 6 polostrukturovaných rozhovorů. Výběr respondentek volila tak, aby byla pokud možno co největší variabilita životních perspektiv účastnic. Kvalitativní

analýza získaných dat (primární analýza je součástí přílohy) představuje hloubkovou sondu do rizikových faktorů relapsu akutní fáze mentální anorexie, jednotlivé kategorie sekundární analýzy (6) umožňují získat kvalitní odpovědi na výzkumné otázky a lépe tak porozumět optice subjektivního náhledu účastnic výzkumu. Data jsou prezentována srozumitelně, věrohodně, s oporou volby ukázek z rozhovorů. Jako jistou nástavbu vnímám pokus studentky o aplikační přesah její práce, kdy na základě získaných dat vygenerovala praktická doporučení, jakési desatero, pro osoby v „remisi“ mentální anorexie, ale i pro jejich blízké. Ačkoliv mohou být na první pohled vnímány jako zjednodušující zkratka, za každým doporučením je evidentní čistá empirická zkušenost, interpretace autorky i přenesená zkušenost přímo od účastnic sondy.

Taktéž diskuzi a závěr považuji za kvalitně zvládnuté, prokazující, že studentka je schopna své závěry diskutovat s odbornou literaturou, reflektovat slabá i silná svého výzkumu, přemýšlet o možném dalším směřování empirického zájmu.

Výslednou práci autorky považuji za velmi zdařilou. Rozsah práce a její struktura odpovídají požadavkům kladeným na diplomovou práci. Z jazykového hlediska je psána akademickou dikcí s kvalitním terminologickým aparátem. Práce obsahuje všechny povinné části.

Diplomovou práci Dominiky Chudačkové doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1, Napadá vás, po ukončení sběru dat, jaké další nástroje pro sběr dat byste mohla použít? Jak jinak byste mohla postavit svůj výzkumný design?
- 2, Jaký aspekt (rizikový faktor) z výsledků považujete za nejzásadnější z hlediska rizika relapsu akutní fáze mentální anorexie.

V Praze dne 30. 8. 2021

PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.